

عنوان مقاله:

پیش‌بینی روش علف‌های هرز خردل وحشی (*Rapistrum rugosum* L.) و شلمی (*Sinapis arvensis* L.) در کلنزا

محل انتشار:

دوفصلنامه تولید و زنگنه‌گی‌های، دوره ۵، شماره ۱ (سال: ۱۴۰۳)

تعداد صفحات اصل مقاله: 14

نویسنده‌گان:

رحمان خاکزاد - مریم، گروه مهندسی کشاورزی، دانشگاه فنی و حرفه‌ای، تهران، ایران

بهروز خلیل طهماسبی - استادیار، مرکز حقیقات و آموزش کشاورزی و منابع طبیعی جنوب استان کرمان، سازمان تحقیقات، آموزش و تربیت کشاورزی، جیرفت، ایران

خلاصه مقاله:

زمان بندی رویش علف‌های هرز یکی از مهم‌ترین متغیرهایی است که نحوه واکنش گونه‌ها به اقدامات مدیریتی را تعیین می‌کند. از این رو برای پیش‌بینی الگوی رویش خردل وحشی و شلمی تحت عملیات مختلف مدیریتی آزمایشی به صورت طرح اسپلیت پلات در قالب بلوک‌های کامل تصادفی در ۳ تکرار در آموزشکده کشاورزی ساری در سال ۱۴۰۱ اجرا شد. فاکتورهای آزمایشی، دو سیستم خاک‌ورزی رایج و بدون خاک‌ورزی و سه دوز مختلف علف‌کش بوتیزان استار (صفر، ۵۰ و ۱۰۰ گرم ماده موثره در هکتار) بودند. تابع لجیستیک سه پارامتره روند کلی الگوی رویش خردل وحشی و شلمی را در برابر زمان دمای خاک (STT) به خوبی توصیف نمود. نتایج نشان داد خردل وحشی در سیستم بدون خاک‌ورزی دارای میانگین زمان رویش کمتر (۱/۹۶) و شاخص سرعت رویش بالاتر (۰/۹۰) در مقایسه با سیستم خاک‌ورزی رایج بود و با دریافت درجه روز رشد (T₅₀) کمتر (۲۱/۷۴۲) (۲۱/۷۴۲)، سریع‌تر به ۵۰ درصد رویش تجمعی خود دست یافت. در مقابل شلمی در سیستم خاک‌ورزی رایج دارای میانگین زمان رویش کمتر (۳۸/۷۵) و شاخص سرعت رویش بالاتر (۰/۷۰) نسبت به سیستم بدون خاک‌ورزی بود و با دریافت T₅₀ پایین‌تر (۵۲/۶۱۶)، سریع‌تر به ۵۰ درصد رویش تجمعی خود رسید. همچنین نتایج نشان داد که خردل وحشی و شلمی در دوز ۱۰۰ گرم ماده موثره در هکتار بوتیزان استار دارای بیشترین میانگین زمان رویش (به ترتیب ۱۰/۰۳ و ۳۰/۷۸) و پایین‌ترین شاخص سرعت رویش (به ترتیب ۰/۸۰ و ۰/۷۰) بودند و با دریافت T₅₀ بالاتر (به ترتیب ۰/۸۵۱ و ۰/۶۴۰)، دیرتر به ۵۰ درصد رویش تجمعی گیاهچه دست یافتند. در مجموع شلمی در هر دو سیستم خاک‌ورزی و هر سه دوز علف‌کش بوتیزان استار دارای میانگین زمان رویش کمتر در مقایسه با خردل وحشی بود و با دریافت T₅₀ پایین‌تر، سریع‌تر به ۵۰ درصد رویش تجمعی گیاهچه در ابتدای فصل رشد دست یافت. بر این اساس مرحله رشدی مناسب برای کنترل شلمی هنگامی است که هنوز موج اصلی گیاهچه‌های گونه غالب دیگر رویش پیدا نکرده است. نتایج این تحقیق اطلاعات قوی در مورد پیش‌بینی زمان رویش علف‌های هرز خردل وحشی و شلمی ارائه می‌کند که می‌تواند به کشاورزان کمک کند تا تصمیمات مدیریتی بهتری بگیرند.

کلمات کلیدی:

الگوی رویش، خاک‌ورزی، بدون خاک‌ورزی، دز علف‌کش، رویش تجمعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2029422>

